

V Ě S T N Í K

ČESKOSLOVENSKÉ NÁRODNÍ RADY AMERICKÉ

Čís. 300

Červenec - Srpen 1980

Napětí v Polsku

Vývoj událostí v Polsku je sledován celým svobodným světem. Strach na Západě je větší než naděje. Ač věříme v právo polských stávkujících na nutné reformy, máme před sebou odstrašující následky Pražského jara a sovětskou invazi.

Představitelé AFL-CIO se přihlásili k žádosti Američanů polského původu, aby vláda Spojených států projevila pevnější stanovisko na podporu stávkujících.

The American East European Ethnic Conference též zaslala v tom smyslu telegram státnímu sekretáři Edward Muskiemu. Telegram podepsalo devět etnických organizací, v prvé řadě Polish American Congress. S touto organizací Československá národní rada americká po léta spolupracuje. Rada byla jedna z devíti signatářů.

Americké časopisy uveřejnily úvodníky, mj. Washington Post a Christian Science Monitor. Vídeňský dopisovatel Monitoru Eric Bourne nadepsal svůj článek o Československu: Dvanáct let tvrdě vlády a špatných časů. P. Bourne mívá často velice zajímavé články o Československu a o zemích za železnou oponou. Popisuje současnou ekonomickou situaci a naléhavou nutnost uplatnit reformy má-li nastat hospodářské zlepšení.

Ve Washingtonu ČSNRA měla opět připravené letáky o sovětské invazi, které rozdávali členové v oblasti budovy sovětského velvyslanectví. Prohlášení k výročí invaze vydal republikánský kandidát Ronald Reagan. Připojuje se k Američanům, kteří odsuzují sovětskou okupaci Československa a zároveň oceňují příspěvek Američanů českého a slovenského původu v budování Spojených států a demokracie v Americe.

I v jiných městech Spojených států bylo vzpomenuo tragického dne. Krajanské San Francisco připravilo v sokolovně na 23. srpna program, na kterém bylo vzpomenuo dr. Milady Horákové a generála Heliodora Píky. Na protestním večeru řídil hudební část programu br. Edward Ingrid.

V souvislosti s Madridem, kongres má na programu H. Con. Resoluci 391 a H. Con. Resoluci 308. Resoluce 391 byla uvedena pí. poslankyní Fenwickovou, předsedou helsinského výboru Fascellem, dále Yatesem, Binghamem, Simonem, Buchananem a dalšími poslanci. Členové kongresu se zavazují, že budou plně podporovat Helsinskou dohodu v Madridu, zvláště články týkající se lidských práv a žádají, aby delegace Spojených států spolupracovala a získala podporu ostatních zúčastněných v Madridu.

Resoluci 308 podepsala řada kongresmanů, mj. posl. Frank Annunzio, Derwinski, Zablocki, pí. Fenwicková. Žádá se, aby v zájmu lidských práv vláda lépe využila a zdokonalila vysílání Hlasu Ameriky, Svobodné Evropy a Radia Liberty za železnou oponou.

Podobně prohlášení učinili senátor Charles H. Percy a senátor Bob Dole.

Dr. Mikuláš Ferjenčík:

Ku 12. výročí sovietskej okupácie Československa

Ku Mnichovu, kde Československo bolo dané Hitlerovi napospas ako výkupné za pochybný mier, pribudol v histórii Českoslovenaka ďalší významný deň vo 21. auguste 1968 podobného významu. Podobného v tom, že aj tu malo Československo slúžiť ako obeť, aby bol zachovaný "mier a priateľstvo" so Sovietsmi. Po druhej vojne namiesto slobody prišli Sovietsi a bolševici. Boli sme krátkozrakosťou západných politikov "oslobodení" sovietskou armádou, ktorej sme pritom ešte aj vojensky pomáhali. V slovníku Sovietov oslobodenie a okupácia majú totožný význam. Pripadli sme tak do mocenskej sféry Sovietov, a to podľa nepísanej dohody spojencov: "kto čo zo spojencov vojensky obsadí, to bude držať." Predpokladalo sa pritom, že dojde pozdšie k nejakému mierovému narovnaniu.

Február 1948 bol už vlastne len logickým následkom hriechnej dovery amerického prezidenta v poctivosť Stalina. Podľahli sme zrade našich komunistov bez odporu. Verili sme im, ačkoľvek naši vedúci politici prvej republiky znali plány a zmýšľenie Gottwalda a ostatných. Po februári 1948 sa národ začal prebúdzat' a tak musel prísť deň, ktorý vyjadroval nesúhlas a odpor zradeného národa s tým, čo sa vo februári 1948 stalo a čo po ňom u nás nasledovalo. Tento deň prišiel bez príprav, náhle, ako skoro pri všetkých živelných hnutiach odporu, bez ohľadu na to či uspeje alebo nie, nájde alebo nenájde ohlas v ostatnom slobodnom svete. Trpezlivosť národa za režimu Novotného bola u konca a národ musel nejako prejavit' svoj nesúhlas a odpor. Táto neprípravenosť, tento náhly výbuch svedčí, že išlo o odpor zdola, o odpor samotného národa. Nebol to Dubček ani Svoboda, ani ostatní komunistickí vedúci, ktorí to pripravovali a viedli. Oni sa s udalosťami, proti ktorým sa postaviť nemohli, proste len sviezli. Nás v exile zásah Sovietov neprekvapil. Sovietsi Československo potrebovali. Potrebovali jeho priemysel, jeho prírodné i hospodárske zdroje, jeho strategické postavenie a nemohli za žiadnu cenu pripustiť akúkoľvek formu jeho uvoľnenia zo svojich pút, už i len z prestížnych dôvodov. Západ, tj. západná Európa nepredstavovala žiadne nebezpečie pre ich zámery. Z Ameriky mali bezpečné zprávy, že invazie nevyvolá žiadny nepriaznivý ohlas oficiálnych miest. Revolúcia - (lebo v podstate išlo o revolúciu) - bola potlačená sovietskymi tankami a Sovietsi si tak trvalým vojenským obsadením zaistili všetko čo chceli a potrebovali. Stratili však doveru a vieru v ideológiu komunizmu a to nielen v Československu, ale takmer po celom svete. Ich komunistická ideológia ukázala sa byť falošnou a slúžiacou výhradne len ich dobyvačným cieľom. Význam tohto vystríženého u civilizovaného sveta sa nedá uprieť a môže sa stať významným faktorom pri rozklade sovietskej državy udržovanej tankami a bodákmi. Nové územné zisky a strategické rozširovanie Sovietov bude narážať, ako to už dnes vidíme na Afghánistane, na stále sa zvyšujúci odpor. Ohrozené národy sa pripravujú na obranu a odpor a sme tak svedkami pomalého

VĚSTNÍK

July - August 1980

Organ of the Czechoslovak National Council of America

Published monthly (Except bi-monthly July-August)

Subscription \$2.00 a year - Outside U.S.A. \$3.00

Editor - Vlasta Vraz

Office: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Tel.: 656-1117

VĚSTNÍK

Červenec - srpen 1980

Orgán Československé národní rady americké

Vychází měsíčně (s výjimkou dvojčíslo v červenci-srpnu)

Předplatné \$2.00 ročně. - Mimo U.S.A. \$3.00

Redaktorka - Vlasta Vrázová

Úřadovna: 2137 So. Lombard Avenue, Cicero, Illinois 60650

Telefon:

656-1117

obkolesenia Sovietov národmi a štátmi, ktoré si stav ohrozenia uvedomujú. Tohto stavu Sovieti sú si iste vedomí, zvyšujú svoj vojenský potenciál i za cenu, že to už má a bude mať vplyv na stale sa zvušujúci nedostatok potrieb denného života a vzrastajúcu nespokojenosť nielen ujarmených národov, ale aj ruských ľudí samotných. Tomuto vývoju sa Sovieti prirodzene bránia. Budú sa snažiť uspať a ošaliť svet novými jednaniami o mieri. Vo svete samotnom je možno ešte očakávať rozne výkyvy pre i protisovietske. Možno nakoniec vyvolať aj novú svetovú vojnu a zaznamenať v nej počiatočné úspechy. Predstavu konečného úspechu Sovietov na ovládnutie sveta a jeho zotročenie sa však viditeľne a pozorovateľne vzdáľuje a stráca. Invázia Československa pred 12 rokmi svojou nemorálnosťou a bezohľadnosťou - môžeme smele tvrdiť - uviedla a prebudila v pohyb sily, ktoré sa zastaviť nedajú, a ktoré nakoniec zdolajú a pochovajú barbarskú državu Sovietov.

Porobené národy . . .

President Spojených štátů vydal tradičnú vyhlásenie a vyhlásil tretí týden v červenci za Captive Nations Week. Jeho príkladu nasledovali guvernéri štátů a starostové mest. V Chicagu Mayor Jane M. Byrne vydala proklamáciu a označila 19. července za den Porobených národů. Manifestace za svobodu se opět konala na Richard Daley Plaza za vedení předsedy výboru p. Viktora Viksnise. ČSNRA vyzvala krajské organizace k účasti.

Poslanec Edward J. Derwinski (R.-Ill) vzpomenu 22. výročí obsáhlým prohlášením v Congressional Record. Ve svém projevu ze dne 4. a 5. června zdůraznil počet obětí. Je to dlouhá listina porobených, původní počet 22. národů se rozrůstá. Poslanec Derwinski klade otázku; kdo bude příští obětí? Afghánistan?

Den sovětské hanby

Následovalo výročí obsazení Československa a opět naši mluvčí ve Washingtonu, ses. Faltusová a br. Hašek, připomenuli členům kongresu 21. srpen. Mezi prvními reagoval kongr. Derwinski projevem v Domě zástupců. Navazuje na dnešní invazi Afghánistanu, upozorňuje, že sovětská rozpínavost pokračuje. Vzpomíná na svobodnou pokrokovou a demokratickou Československou republiku a na svou návštěvu Prahy s delegací Interparliamentary Union r. 1979, kdy poznal československé občany a přesvědčil se o jejich útlaku. Uvádí činnost Chartistů a obdivuje se jejich statečnosti.

K projevu se připojili další členové kongresu: v senátě John Glenn z Ohio, který vzpomíná pokus občanů o liberalizaci za Dubčeka a odvetu Sovětů a vyhlazení naděje na svobodu. Oceňuje hnutí Chartistů a jmenuje několik vynikajících členů Charty 77. Má na mysli Václava Havla, Dr. Juliuše Tomína, Rudolfa Battěka a ostatní statečné členy, kteří se obětují za lidská práva. V senátě též promluvil Richard Schweiker, který ve svém proslovu zdůrazňuje význam Chartistů a jejich ideálů. V kongresu promluvil v tom smyslu Robert H. Michel z Ill. a Marjorie S. Holt z Md.

Pozvání do Bílého domu

Bílý dům a State Department pozvaly na den 29. července 1980 - u příležitosti 5. výročí podepsání Helsinské dohody (1. srpna 1975) - představitele mimovládních organizací, aby je informovaly o přípravách na Konferenci o bezpečnosti a spolupráci v Evropě, která se má konat 11. listopadu 1980 v Madridu.

Schůze se zúčastnilo na 300 zástupců organizací se vztahem ke Střední a Východní Evropě, organizací náboženských, židovských a organizací pro lidská práva, za účelem výměny názorů na politiku Spojených států pokud jde o konferenci v Madridu, s představiteli vlády a kongresu. Z naší strany se schůze zúčastnilo 14 osob pozvaných State Departmentem: za Československou národní radu americkou předseda dr. Mikuláš Ferjenčík, ing. Štefan Papánek, Anna Faltusová, dr. Josef Hašek, dr. Vladimír Fleischer, Jan Babinec; za Čs. společnost pro vědy a umění dr. Miloslav Rechcigl a dr. Jan Mládek; za Etnické skupiny při demokratické straně Andrej Valušek; za Americký fond pro čs. uprchlíky dr. Ján Papánek; za Národní radu žen svobodného Československa Betka Papánková; za Radu svobodného Československa Vavro Ryšavý; za Americké Listy Antonín Švehla; Věra Hilgert-Doležalová.

Státní sekretář Edmund Muskie přivítal přítomné v auditoriu Dean Achesona na State Departmentu. Vyložil jim krátce politiku Spojených států pokud jde o lidská práva. Pak se přítomným dostalo podrobných informací od Arthura Goldberga, předsedy delegace Spojených států na konferenci v Bělehradě, zejména o těžkostech, na které Západ narážel při prosazování lidských práv v zemích ovládaných komunisty. Po něm promluvil Griffin Bell, předseda delegace Spojených států pro konferenci v Madridu, který krátce rozvedl otázku s čím s jakými těžkostmi lze počítat a jak je třeba se připravit na nadcházející jednání v Madridu. Další projevy měli: Rozanne L. Ridgeway, poradkyně State Departmentu, Warren Zimmerman, zástupce State Departmentu v U.S. delegaci pro Madrid a R. Spencer Oliver, Staff Director Komise pro bezpečnost a spolupráci v Evropě (CSCE). Po shora uvedených výkladech následovala asi hodinu trvající diskuse (otázky a odpovědi), v níž byla pozvanými účastníky zdůrazňována důležitost požadavku, aby se madridskému jednání dostalo co největší publicity ve vysílání rozhlasových stanic Svobodná Evropa, Hlas Ameriky, Radio Liberty a v tisku. Oběma stranami byly vysloveny určité pochybnosti, zda se americkému rozhlasu, tisku a televizi podaří informovat americký lid o jednáních podrobně.

Na odpoledne byla celá skupina pozvána do Bílého domu, kde účastníci vyslechli projev presidentova poradce pro národní bezpečnost Zbigniewa Brzezinského a projev presidenta Jimmyho Cartera. Po těchto projevech bylo servírováno občerstvení v jídelně Bílého domu.

Projevy Brzezinského a presidenta Cartera se zabývaly hlavně problematikou lidských práv, důstojnosti člověka a jeho svobody. Brzezinski se zmínil též o možnosti a směru, kterým by se mohla

širit ďalší sovietská expanzia. Zatiaľčo prezident Carter odmietol ideu bojkotovať konferenciu v Madridu a odsúdil Sovietsky svaz pro nedodržovanie Helsinskej dohody, pro potrestanie Andreje Sacharova, jakož i poslanie 40 ďalších sovietských občanů do vyhnanství. Oba projevy lze hodnotit jako vysoké úrovne.

Škoda, že ani při prosazování těchto vysokých ideálů se nemůžeme zprostit a úplně vyvarovat užších zájmů politicko-stranických ani my zde v Americe. Odpověď na otázku, zda konference v Madridu bude úspěšnější než byla konference v Bělehradě, je dosti obtížné. Jednat se Sověty a jejich satelity vyžaduje jednání z pozice silnějšího. Zdá se, že jsme dnes ještě slabšími, než jsme byli v době konference v Bělehradě. Jednota Západu při jednáních o lidských právech se Sověty je problematická. Naše vojenská síla ve srovnání se sovětskou je slabší. Jsme ve volebním roce. Zájem veřejnosti a politických činitelů je více soustředěn na volby a jejich výsledek. Nevyřešili jsme doposud žádnou z politických krizí, které nás zaměstnávaly a zaměstnávají (Iran, Izrael). Morálka a vlastenecká výchova naší mládeže zdaleka nedosáhla žádoucí úrovně. Projevy nespokojenosti některých etnických skupin způsobené hlavně nezaměstnaností, jsou vodou na mlýn Sovětů. Toto všechno naplňuje obavami, že Madrid nepřinese lepší výsledky, než přinesl Bělehrad. Détente, aspoň pro dobu přítomnou patří minulosti. Jsme opět ve studené válce. Kde a jak tato skončí, je těžko posoudit.

ČSNRA - M.F.

Dr. Mikuláš Ferjenčík:

Gen. Milan Rastislav Štefánik

Prejav v Chicagu v nedel'ú, 8. júna 1980

Vzácný hostia, sestry a bratia:

Snád len my starší, čo sme sa narodili ešte za Maďarska z matiek otrokyní môžeme správne hodnotiť a pochopiť čo pre nás gen. Milan Rastislav Štefánik znamenal a dodnes znamená. Po tisíc rokoch boli naši otcovia a pradedovia v službách cudzieho panstva. Po tisíc rokoch túžili a priahli po slobode bez ktorej niet skutočného života. Pred prvou vojnou boli sme už opravdu na pokraji úplnej zľavy a záhuby. Vyrovnanie medzi Rakúskom a Maďarskom roku 1867 dalo nás Slovákov, na pospas Maďarom. Podľa "Maďarského národnostného zákona" schváleného maďarským parlamentom stali sme sa členmi "Spojeného maďarského národa"; maďarština stala sa výhradným jazykom úradným a vyučovacím. My Slováci boli sme označovaní, ako slovensky hovoriaci Maďari. Od tejto doby i maďarizácia pokračovala podľa presných, starostlivo pripravených plánov. Zbavila nás každého zriedla kultúrneho; zavreli nám všetky slovenské školy; rozpustili Maticu slovenskú a zhabali jej majetok: odstránili z učebníc a učebných plánov všetko, čo by mohlo pripomínať existenciu slovenského národa a učili nás, mládež, že všetko čo nie je maďarské je podradné, je barbarské. Do služieb maďarskej štátnej ideje zapriahli cirkev, spoločnosť, obchod, dopravu, priemysel, skrátka všetko. Pred začiatkom prvej svetovej vojny ostalo z vyše 2 miliónového národa 350 inteligentných, roduverných rodín slovenských. Prevažná väčšina našich miest, ako napr. Žilina, Trenčín, Zvolen, Banská Bystrica, Prešov, Nitra, o tých na južnom Slovensku, ako Bratislava, Trnava, Nové Zámky, Lučenec, Košice ani nehovorím, boli pomad'arštené. Slovenský živel a reč sa držala už len na vidieku v dedinách a na lazoch a to ako reč podradná, barbarská. Práva ani pomoci sme sa nikde dovolať nemohli. Boli sme odsúdení zahynúť. Do tohto zúfaleho stavu, kedy sme sa už vzdali nadeje, že nám aspoň pán Boh pomôže, prišla prvá svetová vojna a s ňou aj naše oslobodenie. Milostivý Boh v tejto hodine 12-tej sa nad nami zmlouval, a ako pravým zázrakom nám poslal

v osobe Štefánika svojho posla a nášho skutočného národného mesiáša. Nebyť jeho snád už nás dnes ani nebolo, lebo nikdo okrem našich bratov Čechov o nás nevedel a nikdo sa nás neujal.

Nehynúci Štefánikov testament spočíva v tom, že sa Slovensko a slovenský duch stal rovnocennou zložkou v československej politike a v československom duchovnom živote. Slobodu sme si vydobili spojenými silami, nikdo nám ju nedaroval. Masaryk, syn chodobného robotníka a Štefánik, Slovák kopaničiar, zrútili nejvyššiu dynastiu Európy. Z chalupy poslali osloboditelia národa. Obaja synovia chudoby, obidvaja veľikáši z ríše duchovnej kráčali k svojmu cieľu. Tak ako oni sami, tak aj ich národ povzniesol sa z chudoby a z biedy na roven vzdelaným národom sveta. Na tejto úrovni zotrval a zotrva napriek všetkým úkladom nacistou a komunistou. Lebo hrad prepevný je pán Boh náš. Nesmierna a nezničiteľná je sila človeka a národa, ktorý verí v Boha, vo svoju pravdu, a vo svoje osudové určenie.

Pamiatka generála Štefánika v spoľahlivých rukách

Washington, D.C. - Dňa 20. júla t.r. zažili sme v hlavnom meste Spojených štátov vzácnu chvíľu spomienok na muža, ktorý v tak hojnej miere sa zaslúžil o utvorenie spoločnej vlasti Čechov a Slovákov a ktorý, od mladý až do posledného dychu svojho pomerne krátkeho ale veľmi tvorivého života pracoval za slobodu svojho národa.

V deň 20. júla našké spoločenstvo washingtonské sa sišlo v reprezentatívnej počte v J. F. Kennedy Centre, v tomto svetoznámom stredisku výkonných umení, aby vzdalo poctu bohatierovi Slovenska, spolutvorcovi Československa, a venovalo na zvečnenie pamiatky gen. Milana Rastislava Štefánika kreslo v opernej sieni Centra.

V prítomnosti riaditeľky činností v Centre, pani Lillian Pooleovej, patronátu a početného občerstva kreslo bolo v krátkom preslove a venovaní predsedajúcim slávnostného výboru, p. Pavlom Šturmanom, odané do opatery riaditeľky pani Pooleovej, ktorá ďakujúc za dar ozdobený striebornou plakétou s menom Štefánikovým vyslovila svoje ubezpečenie, že pamiatka gen. Milana Rastislava Štefánika, spolutvorcu Československa, tak ako pamiatka po prezidentovi Masarykovi, bude v Centre prechovávaná za vzor vlastencom a pre inšpiráciu terajších aj budúcich pokolení.

Po dedikácii kresla nasledovalo slávnostné zasadanie v salone Opery ozdobenej košíkom kvetov v národných farbách, obrazom Štefánika a Bradla, s čestnou strážou Sokola a Brezovanky v svojráznom kroji, pre uctenie stého výročia narodenin gen. Milana Rastislava Štefánika. Po zahranií hymien občerstvo privítal p. Pavel Šturman a predstavil riaditeľku činností v Centre, pani Jillian Pooleovu, ktorá v jadrnej reči prehovorila o význame a poslaní J. F. Kennedy Centra. Spomenula pri tom na významné vedecké úspechy Štefánikove, a citujúc z básne Longfellowa stotožnila oslávenca s hviezdami, ktoré on tak vášnivo pozoroval.

Predstavení boli zástupcovia miestnych a celokrajinských organizácií ktorých štedré peňažné dary pomohli k úspechu podniku Washingtončanov k celenárodnému významu. Je len žiaduce, aby mená spolkov a ich zástupcov na slávnosti boli zverejnené. Sú to:

Československé Spolky v Amerike (ČSA); Sokol U.S.A. zastúpený čestným predsedom p. Andrejom Valuchekom; Slavia Printing Co., Inc.; Rada Slobodného Československa zastúpená dr. Adolfom Klimkom a p. Vavrom Ryšavým; Československé Národné združenie v Kanade; Československá Spoločnosť vied a umenia zastúpená dr. Milanom Trpišom a zástupcom miestnej odbočky, dr. Otakárom Hornom; Československá Národná

Rada v Amerike, miestna odbočka zastúpená predsedom dr. Vladimírom Fleischerom; Československo-americké Centrum, zastúpené predsedkyňou pi. Albinou Teichmannovou; Národný Slovenský Spolok, Sokol Washington zastúpený starostom plk. Jaroslavom Kašpar-Pátým.

Príspevky organizácií a spolkov doplnili svojou neobyčajnou štedrosťou početní jednotlivci svojimi darmi cestou Sokola, odbočky ČSNRA a iných.

Na slávnosti sa zvláštnej pozornosti tešil plk. Antoine de Longvilliers, letecký ataše a osobný zástupca veľvyslanca Francie M. Francois de Laboulaye, ktorý vo svojom liste spomenul na zásluhy Štefánikovej, generála armády Francie.

O životnej dráhe Štefánikovej veľmi zaujímave prehovoril dr. Ján Papánek, legionár, nateraz riaditeľ amerického fondu pre uprchlíkov z Československa. Spomínal ako utvárané boli v Taliansku a inde československé légie zpomedi zajatcov z rakúsko-uhorskej armády a dobrovoľníkov, ako sa šíšiel so Štefánikom v Ríme a stal sa slovenským redaktorom časopisu "V BOJ" bez predbežnej redaktorskej skúsenosti so stručnou poznámkou Štefánikovou: "Naučíte sa." Prečítal dojímavý list písaný Štefánikom tesne pred odletom do rodnej zeme v ktorom sa Štefánik lúči so svojou snúbenicou, markýzou Julianou Benzoniovou, dávajúc jej "s Bohom" akoby tušil svoj ikarský osud.

Americké ministerstvo zahraničných vecí (State Department) zastúpené bolo na slávnosti dvoma svojimi úradníkmi, a síce p. Robertom D. Johnsonom a p. Carlom W. Schmidtom. Po slávnosti sa obaja veľmi pochvalne zmienili o priebehu tak dojemnej oslavy.

Tažko bolo sa rozíjst' pod dojmami o živote a činnosti nášho národného bohatiera, ale v pevnej nádeji, že ako vyslovené vo venovaní kresla, pamiatka našich vzácných osobností, Masaryka a Štefánika, bude prechovávaná v spoľahlivých rukách Kennedy centra.

-pst

Bernard Braine, DL., MP., presidentem britského VONSu

Londýn (FCI) Loni v dobe pražského soudu nad členy Výboru na obranu nespravodlivě stíhaných (VONS) vznikl stejnojmenný Britský Výbor jehož posláním se stalo, burcovat zahraniční veřejnost, hlavně politickou, aby se čs. pronásledovaným zastáncům lidských práv dostalo účinného zastání. Nešlo o to vytvořit novou čs. organizaci, ale mezinárodní hnutí, jež by bylo s to účinně intervenovat v zájmu postižených.

K dohodě o této akci došlo přesně v den 28. října s tím úmyslem, že čs. státní svátek nemá být jen dnem oslavných projevů a vzpomínek na minulost, ale i mezníkem vážné politické akce, kterou demokratický exil dluží domovu.

Zakládajícími členy se stali tito exiloví pracovníci: Dp. Dr. Jan Lang, S.J., který přijal předsednictví, red. J. Josten, iniciátor a tajemník, Pavel Moritz, pokladník, Roxana Makayová, sekretářka. K nim se od prvního dne připojili vedoucí činitelé Čs. obce legionářské v čele s plk. letectva Tomášem Vybíralem, pplk. J. Lízálek, Mjr. J. Buršík (který se v r. 1968 vzdal titulu Hrdina Sovětského svazu), za Sokol starosta Viktor Kent a další. Čs. patronem je býv. politický vězeň Vladimír Škutina a k němu se ihned připojil světověznámý obránce lidských práv Vladimír Bukovský.

Nyní šlo o nábor dalších zahraničních osobností. President polské exilové vlády hrabě Edward Raczyński přijal úřad vice-presidenta. Tu je třeba poznamenat, že jde o býv. polského velvyslance, který před II. světovou válkou sjednal s Velkou Británií smlouvu o přátelství, jež pak po německém útoku na

Polsko vedla k vyhlášení války západními spojenci. K rychlému rozšíření Výboru přispěla návštěva V. Škutiny v Británii a zejména jeho článek o pronásledování Chartistů a členů VONSu, který otiskl list Daily Mail (náklad 2 miliony) na úvodníkové straně.

Do řad Výboru se pak hlásila řada britských osobností, zejména členové parlamentu a sněmovny lordů všech tří politických stran, bývalí členové vlád, důstojníci armády, námořnictva a letectva nejvyšších hodností, umělci, novináři, univerzitní profesori, náboženští představitelé, mluvčí spřátelených exilových hnutí, významní odboroví činovníci a po cestě red. Jostena kolem světa i jejich protějšky hlavně z USA, Austrálie a zásluhou Vladimíra Škutiny osobnosti ze Švýcarska a Německa.

Již v lednu t.r. v den výročí smrti Jana Palacha rozhodl se Výbor pro první akci. Poslanci John Biggs-Davison a David Atkinson, doprovázeni dp. Dr. Langem a Vladimírem Škutinou, měli doručit dopis čs. velvyslanci Dr. Černíkovi a jeho prostřednictvím další dopis prezidentu Dr. G. Husákovi, v němž dalších osm poslanců žádalo, aby Dr. Husák udělil milost žalářovaným členům VONSu. Svůj příchod oznámili od vrat telefonem, avšak ambasáda povolila vstup jen jedinému členu delegace. Ten se za chvíli vrátil, mávaje dopisy, které ambasáda odmítla přijmouti. Byly proto obratem zaslány poštou s podobným osudem: byly vráceny. Oba dopisy byly na to zaslány poštou přímo na hrad do Prahy. Pan prezident však neuznal za vhodné jejich příjem potvrdit. O způsobech čs. diplomacie a tak zv. presidenta psal britský tisk. Zpráva o akci se však dostala domů aspoň rozhlasem.

Nyní, v červenci 1980 počet britských a zahraničních osobností jež budou podporovat další akce, jež má výbor v plánu, dosáhl téměř jednoho sta. Funkci presidenta přijal známý poslanec a člen několika minulých vlád Sir Bernard Braine, DL., MP., který již v r. 1971 promluvil na schůzi PENU v exilu, jehož předsedou byl red. J. Josten a ze které vyšla rezoluce žádající osvobození vězňených spisovatelů za železnou oponou. Bylo to v den, který byl předsedou mezinárodního PENU vyhlášen "Dnem vězňených spisovatelů", z nichž někteří byli díky tlaku světového veřejného mínění a někteří, jako Solženicyn a náš Škutina deportováni na západ - a na svobodu!

Dalším vice-presidentem britského VONSu se stal Frank Chapple, generální tajemník odborové organizace technických pracovníků, dnes patrně nejpoblárnější funkcionář britských odborů.

Výbor získává téměř denně do svých řad další významné osobnosti a v tomto směru už nyní nemá téměř obdoby. S jeho existencí a cíly vyslovili souhlas přední britští státníci a někteří v čele s býv. min. předsedou Lordem Homem nám slíbili svoji podporu. Protože nelze uvést celý dlouhý seznam jmen, uvedeme jen ty nejznámější a to v pořadí jak se k akci hlásili: Michael Bentine (televizní hvězda), Lady Morrison z Lambethu (vdova po členu Churchillova válečného kabinetu a kdysi řediteli Čs. tiskové společnosti - FCI), Lord St. Oswald (býv. člen vlád.), Dr. Dickens Maben, MP., (býv. ministr), plk. letectva P. Barris, DFC., W. B. Morrel (ředitel tiskového koncernu), Winston Churchill, M.P., Univ. prof. A. Flew, R. Marčetič (Jugoslavec, předs. britské skupiny podmaněných národů), E. Boorman (majitel tiskového koncernu), Brig. gen. M. Calvert, DSC (hrdina z asamské fronty), baronka Hornsby-Smith, DBE., PC., (býv. členka vlády), Lord Chalfont (býv. ministr pro odzbrojení), Biskup Sipovič (Belorus), Biskup Burke, hrabě Nikolaj Tolstoj (politický spisovatel), NorrisMcWhirther (autor Guinnessovy knihy rekordů, nejrozšířenější knihy po bibli), Adm. Morgan Giles (býv. poslanec), Alexander Ginzburg (Rus, spolupracovník Solženicyna), U. Kacgl. (Švýcar, redaktor

Weltwoche), Generál Sir Harry Tuso (býv. zástupce velitele NATO), Brian Crozier (významný autor a novinář, znalec SSSR.), Joe Grimond, M.P., (býv. předseda liberální strany), Terence Duffy (president unie techniků), Margaret Rival (předsedkyně organizace zajišťující práva na emigraci židů ze SSSR), generál M. Ferjenčík (USA), Dr. Fred Schwarz (americký evangelista), Sen. A. Missen (Austrálie), A. R. Tyrrell (člen evr. parlamentu), Sir Petr Tennant (průmyslník), gen. Petro Grigorenko a jeho choť (Ukrajina), Jim Cameron (austral. poslanec), Misha Lajovič (austral. senátor), Neville Sandelson, M.P., atd. atd. (K tomu je snad třeba poznamenat, že členové britské vlády, kteří s Výborem sympatizují, nemohou se připojit dokud zastávají úřad).

Výbor v tomto složení podnikne brzo aktivní kroky v zájmu vězněných obránců lidských práv o nichž bude včas referováno.

Zpráva CDUP, Londýn

Zprávy z oblastí a odboček

Odbočka ČSNRA "T. G. Masaryk, Los Angeles

Hlášení o činnosti, květen - červenec 1980

V druhé polovině května se konal "Long Beach International Festival", kterého se odbočka zúčastnila dvěma stánky. Ve výstavním stánku byly prodávány anglické knihy s východoevropskou tematikou. Ve stánku nechyběla vývěska se zvětšeninami fotografií ze sovětské okupace Prahy v r. 1968. Ve druhém stánku bylo prodáváno typické české občerstvení. Účast na festivalu organizoval Ing. Boris Rajek. Za úspěch stánku s občerstvením vděčíme paní Evě Svobodové, jejímu synovi Honzovi a dalším spolupracovníkům. V kulturním programu festivalu vystoupila taneční skupina Amerického Sokola, Los Angeles.

Sjezdu ČSNRA, pořádaného 7. a 8. června v Chicagu, se účastnil br. J. Breber a redaktor Jožka Pejskar. Oba hodnotili sjezd za úspěšný a ocenili jeho organizaci.

20. června promítal v klubovně sokolovny J. Breber český film "Těžký život dobrodruha". Byl to již třetí český film promítaný letos v sokolovně. Všechny "filmové večery" byly dobře navštíveny a při promítání klasické české veselohry "Anton Špelec - ostrostřelec" s Vl. Burianem klubovna ani 80 divákům nestačila. Upozorňujeme odbočky ČSNRA, že společnost AUDIO BRANDON FILMS má poměrně velký výběr českých celovečerních filmů (16 min), které mohou zpestřit programy odboček. Půjčovně je v rozmezí od \$70. - (předválečné filmy) do \$200. - (na př. Ostře sledované vlaky). Adresa půjčovny v Los Angeles je: Audio Brandon Films, 7838 San Fernando, Sun Valley, CA 91352. Bezplatný telefon: 800-232-2750. Společnost má půjčovny v několika místech v USA. Filmy dodává poštou kamkoliv. Vyžádejte si katalog zahraničních filmů.

25. června se konala slavnostní schůze rozšířeného výboru odbočky u příležitosti životního jubilea místopředsedkyně ses. Jarmily Kracíkové v české reatauraci "Heart of Europe". V příjemném prostředí, na kterém má zásluhu vynikající české menu a nostalgické "lidovky" Karla Finka, byla nejen oceněna dlouholetá činnost ses. Kracíkové, ale i projednána další činnost odbočky. (Návštěvníky Los Angeles upozorňujeme, že "hudební" restaurace našeho člena Karla Finka, "Heart of Europe Restaurant" je vedle sokolovny nejživějším střediskem krajan-ského života v Los Angeles. Adresa: 476 N. Western Ave., Hollywood, CA 90009, tel. (213) 467-8910).

Schůze s předsedou americké delegace, která se zúčastní konference o plnění závěrečného dokumentu "Helsinské konference" na podzim tohoto roku v Madridu se zúčastnili: Dr. Ing. J. Breber, Dr. J. Liška, J. Kracíková, F. Marlow, Rev. J.

Popelka, Ing. B. Rajek a Ing. J. Štrunc. Zástupci odbočky byli na setkání s M. M. Kampelmanem dobře připraveni díky informacím od ses. Faltusové z Washingtonu. Každý z našich delegátů odevzdal M. Kampelmanovi písemně vypracovaný dokument. Naše stížnosti na neplnění "Helsinské dohody" pražskou vládou se zabývaly mnohými konkrétními případy, od nejnovějšího pronásledování aktivistů za lidská práva až po cenzuru a zadržování dopisů. V diskusi se J. Breber pana Kampelmana zeptal, zda i tentokrát hodlá americká delegace podepsat závěrečný dokument, ve kterém by nebyla ani zmínka o porušování lidských práv (jak se stalo před dvěma roky v Bělehradě). M. Kampelman odpověděl, že by takový dokument osobně nepodepsal, že však bude záležet na stanovisku ministerstva zahraničí a situaci. F. Marlow v diskusi vysvětlil, jak komunistická propaganda překrucuje základní pojmy "Helsinské dohody" podle t.zv. "třídního hlediska".

Zástupci odbočky v Captive Nations pomohli připravit pro setkání s M. Kampelmanem i jiné národnosti. Aktivně se zúčastňovali schůzi Captive Nations a pomohli vypracovat dokument "Statement on Principles of Freedom, 1980", který je základní koncepcí pro další společný postup v politických otázkách hlavních exilových organizací v Los Angeles. Akci u příležitosti Captive Nations Week se účastnil br. Rev. Popelka a br. M. Konvička.

Většina členů výboru odbočky je aktivní v podpůrné organizaci "Czechoslovak Relief Fund" v Los Angeles, která musela v posledních měsících řešit zvýšený příchod nových exulantů. Uspořádala finanční sbírku, která byla úspěšná; ale byly by zapotřebí častější dary krajanů, protože příliv nové vlny exulantů trvá. Obětavý Rev. J. Popelka, Frank Zámyslický a M. Konvička našli ubytování a zaměstnání pro několik nových krajanů.

Br. M. Konvička provedl revizi členstva odbočky. Bohužel několik členů nemělo zaplacené příspěvky po několik roků a na upomínky nereagovali. Po vyškrtnutí těchto členů je současný stav odbočky 60.

Odbočka ČSNRA "Gen. M. R. Štefánik" Detroit, Mich.

Členská schodza Štefánikovho Sdruzenia v Michiganu, svolaná na 22. júna t.r., konala sa tentokrát ináčej než obyčajne. Ukazovali sa totiž náznaky, že väčšina členov oddá sa zvyku ukázať sa iba vtedy keď sa deje niečo neobyčajného. Brat Ján Šrámek, náš podpredseda, na miesto normálnej schodze navrhoval piknik. Ses. Jirka Vlčkova navrhovala zase zahradnú partiu. Zvážiac výhody a nevýhody, možnosti a okol'nosti, brat Peter Vlčko rozhodol sa vykonať niečo podobného ako zahradnú partiu za svojím domom. Okrem všetkých členov boli pozvaní aj niekoľ'kí hostia a členovia Masarykovej odbočky v Detrote.

Výborná kloása s kyslou kapustou, koláče, káva a čerstvé limonády boli hotové privítať i tých najnáročnejších host'ov. Táto príprava bola potom obohatená ešte aj červeným vínom a všelijakou inou vzácnou pijatikou, ktorú si hostia, rešpektíve členovia sami priniesli. Husté orechové stromy poskytovaly dostatok chládku pre dlhé stoly. Sladké tóny českej a slovenskej hudby, prenikajúcej zo stereo skrýnky, dodávaly tomuto soksúpeniu akéhosi vel'mi príjemného nádechu.

Keď sa už každý zdal byť občerstvený, brat Vlčko podal svoju ztručnú zprávu o Konvencii Československej národnej rady americkej, konanej vo dňoch 7. a 8. júna v Chicagu. Pri tejto príležitosti náš host' pán Dr. Emil Gross prispel svojimi spomienkami k náčrtu tragickej smrti Gen. Štefánika, nášho národného bohatera, ktorého on osobne poznal a ktorého tragickej udalosti bol očitým svedkom na letišti Vajnory u Bratislavy, dňa 4. mája 1919. Podl'a výpovedi PhD. Grossa,

lietadlo, ktoré privádzalo Štefánika do svojej vlasti a ktoré on sám riadil, vraj vo vzduchu vybuchlo.

Názory, ktoré boli po týchto pripomienkach vyslovené vyzneli v utvrdení nás všetkých v nutnosti spolužitia Čechov a Slovákov v jednom štáte i napriek úsiliu tých, ktorí by túto vzájemnosť videli najradšej ztroskotanú.

O svojom zájazdu do Izraelu podal br. Vlčko tiež zaujímavý referát. Podarilo sa mu a jeho manželke uvidieť celú krajinu, od severu na juh, a od západu na východ. Svoje nohy namočili si vo Stredozemskom mori; jedli rybu "Svateho Petra" v mori Galilejskom; slaná voda niesla ich v Mrtvom Morí; a nakoniec zaliezli aj pod More Červené, kde sa nevedeli dost' nakochať krásy morského života u Eilatu. I keď bol studený ako ľadová jaskyňa, kláštor Sv. Kataríny pod horou Sinaj, im poskytoval neobyčajnej podivanej. Najkrajší zo všetkého je predsa len Jeruzalem. Tam cítite históriu na každom kroku. Svoju zprávu o týchto zážitkoch skončil br. Vlčko s doporučením, aby tí čo túto nádhernú a obdivuhodnú zem ešte nevideli, pridali sa k tým, čo o nej vyslovujú to najlepšie a najkrásnejšie. Osobný zážitok každej udalosti je najlepším svedectvom jej pravosti.

Normálne naše obyčajné schodze trvajú najviac dve hodiny. Táto schodza konaná v neobvyklej, zato v opravdu príjemnej atmosfére, trvala až päť hodín, pretože niektorí členovia a hostia odchádzali domov až o pol osmej večer. Výsledkom tejto schodze bol prírastok nášho členstva o 7 osob. Na túto schodzu prišli dokonca aj naši zakládajúci členovia, ktorí nás už dva roky nevideli.

Ako poučenie do budúcnosti je poznatok, že i úradné veci môžu byť členstvu podávané, keď sa ony prednášajú s mierou a keď sú tieto spojené s radosťou a veselím, so zábavou a občerstvením.

Peter Vlčko, predseda

Ján Papánek:

Chicago, 8. júna

Milan Rastislav Štefánik - Sté výročie

Srdečne ďakujem za pozvanie účastniť sa s vami tejto významnej príležitosti uctiť si sté výročie narodenia Milana Rastislava Štefánika. Mnohí z vás, stejne ako ja, pochádzame zo Štefánikovho kraja. Vyrástol som tam, kus svojho detstva som trávil na prielohoch pod Bradlom a na Bradle, kde je pochovaný. Štefánik je veľmi blízky a živý nám všetkým, či už pochádzame z Brezovej a Košáriska alebo z celého Slovenska či z Moravy, Čiech i Sliezska. On patrí nám všetkým.

Každá dejinne dôležitá doba má svojich veľikánov. Doba príprav a založenia Československej republiky si vytvorila vedľa Masaryka, Beneša a legií i priamo legendárnu osobnosť, Milana Rastislava Štefánika.

Milan, človek telesne útlej postavy, osypkami rozrytou tvárou a modrých očí, vedel upútať a získať každého. Od najútlejšej mladosti sa musel ťažko životom prebijať, ale všade zanechal po sebe nesmazateľnú stopu. Bolo tomu tak v Prešporku, Soproni i na Sarvaši, kde študoval strednú školu a kde poznal maďarský útlak. Potom v Prahe, na technike a na univerzite, ktorá v ňom vytvorila či utvrdila človeka neznajúceho rozdielu medzi Slováckmi a Čechmi.

Zdorazňujeme jeho činnosť v slovenskom študentskom spolku Detvan, jeho styk s významnými českými kultúrnymi činiteľmi i lásku, ako si vedel získať a udržať priateľov a ako písal do novin, hlavne do Času o slovenských veciach a rozširoval záujem o Slovensko. Málokde však čítame alebo počujeme o tom, v akej

chudobe žil a ako bol vynaliezavý, keď bol hladný, ako chodil v Prahe do roznych obchodov, živností zbožia a ináč zjednodušoval výrobu a zvyšoval predaj. Tak mi o tom pred viac ako pat' desiat' rokmi rozprávali jeho súčasníci z Detvana, medzi nimi i Minister Vavro Šrobar. Štefánik bol húževnatý i pribojný a veľmi citlivý.

Jeho ťažké začiatky sa po odchodu z Prahy opakovali i v zahraničí, v Paríži. Kto to sám nezažil, si len ťažko vie predstaviť, čo znamená študovať, byť hladný a súčasne myslieť aj na osud rodu, z ktorého vyšiel a ako mu pomôcť z veľkého utrpenia, z nebezpečia zániku, v ktorom sa Slováci pred Prvou svetovou vojnou nachádzali.

Sám som M. R. Štefánika videl pred Prvou svetovou vojnou snád' iba raz či dva, i to zďaleka, keď chodil cez Brezovú na brezovský vlak do škol na štúdie alebo na prázdniny. Štefánik sa mi už vtedy stal ako malému chlapci ideálom a hrdinom.

Zo Štefánika sa stal astronóm, hvezdár, vedátor, ktorý prenikol vo veľkom cudzom svete. To nebola snáď vec; mladý, neznámy človek zo slovenských kopanic, z Košáriska, chcel ukázať a dokázal širému svetu, že i z malého, skoro neznámeho národa sa môžu narodiť a rodia sa veľkí ľudia, ktorí sa stávajú kladným prínosom civilizácii.

Prišla prvá svetová vojna a M. R. Štefánik bol hotový využit' príležitosti a sa obetovať. Mal už za sebou veľké vedecké dielo. Stal sa známym a uznávaným vo vedeckom svete. Bol na vedeckých cestách vo všetkých končinách zemegule. V Azii, v Afrike, v Amerike, na Pacifickom oceáne. V Európe sa stali najznámejšími jeho výstupy a výzkumy na Mont Blancu. Franciia si ho prisvojila a v 1912 sa stal jej občanom. Pracoval pre ňu a robil jej dobré meno.

Štefánik toto všetko nechal. Hlásil sa do francúzskej armády k letectvu ako vojak túžiaci pomáhať Francii a svojmu slovenskému ľudu. Ale i tu využíva svojich schopností a vedomostí. Upozorňuje na seba a veľmi rýchlo ho francúzska armáda a vláda používajú k dôležitým vojenským i diplomatickým jednaniam. Súčasne sa zapojuje hneď v počiatkoch do boja o vytvorenie Československa, zahájeneho T. G. Masarykom, ktorý mu bol učiteľom už v Prahe. Využíva svojich známostí a vedomostí v službách Francii i československej veci, cestuje na Balkán a do Itálie, do Ruska i do Spojených štátov. Tu vo Spojených štátov docielil súhlasu vlády, aby sa americkí residenti československého povodu mohli hlásiť do československých legií a jednal s krajanmi vo veci nábora dobrovoľcov. Franciia oceňuje jeho služby tým, že ho veľmi rýchlo povyšuje z poručíka na majora, plukovníka a generála. A v československom odboji sa stáva podpredsedom Československej národnej rady vedenej Masarykom, ktorá sa stáva mluvčím československého ľudu - Čechov i Slovákov - doma i v zahraničí. Tých, čo sú v zahraničí organizuje a vytvára z nich armády bojujúce so spojencami na frontách v Rusku, vo Francii i v Itálii.

(Pokračování příště)

Zdařilý piknik odbočky ČSNRA "Štefánik" u Laurichů

Jako minulá léta, uspořádala naše odbočka tradiční rodinný piknik pro své členy, jejich rodiny a přátele na zahradě u sestry Laurichové v Lake Villa v neděli odpoledne 3. srpna.

Piknik se vydařil po každé stránce. Počasí bylo nádherné, návštěva velmi pěkná, občerstvení prvotřídní a sbírka ve formě tomboly a za občerstvení na další činnost Rady velmi uspokojivá. a hlavně bylo to skutečně rekreační posezení a

pobavení mezi přáteli za krásného letního počasí ke spokojenosti všech.

Chceme na tomto místě za zdar poděkovati především sestře Laurichové, která v této tradici započatá doktorem Laurichem, spoluzakladatelem naší odbočky pokračuje a zvláště letos v upomínku na něj u příležitosti pátého výročí jeho úmrtí opět nejen umožnila konání pikniku na své zahradě, ale také darovala odbočce bohaté občerstvení pro návštěvníky.

Srdečný dík patří ovšem také sestře Zemanové, její velké pomocníci, bez níž si piknik již ani nedovedeme představit, jakož i všem sestrám za darované domácí pečivo, sestrám Šmerdové a Kraupnerové za velký úspěch s tombolu; u "čipů" se velmi osvědčila sestra Sudíková. A samozřejmě také děkujeme všem ostatním sestrám, které se postaraly o hladké odbavování u těch různých stánků.

A nakonec děkujeme všem, kteří mezi nás přišli a zasloužili se o zdar našeho pikniku. Je to jedna z mála příležitostí v roce, kdy se máme možnost sejít se svými přáteli a ztrávit s nimi několik bezstarostných chvil v družné zábavě v tom skutečně přátelském a bratrském duchu. V tom ohledu myslíme, že účel byl splněn ke spokojenosti všech a navíc nás všechny blaží ta myšlenka, že jsme zároveň udělali něco pro dobro Rady.

Kh

Odbočka ČSNRA "Dr. Milada Horáková v Chicagu

oznamuje tímto, že pravidelná schůze, která se měla konati dne 11. září 1980 se překládá na 9. října 1980. Tryzna za Dr. Miladu Horákovou se bude konati dne 25. října 1980 v chicagském Velehradě.

Bratr Frank Desenský promluví o poměrech v Evropě, kterou navštívil v srpnu a září t.r. Mimo zpráv o činnosti, budou se projednávat přípravy na vzpomínkový večer Dr. Milady Horákové, která za svoji věrnost k ideálům 28. října 1918, byla popravena komunisty 27. června 1950.

Na tuto zajímavou schůzi zveme nejširší veřejnost. Po ukončení programu bude podáváno občerstvení.

Za odbočku srdečně Vás zvou:

Fr. Desenský Jar. Netik Ludmila Kosová
předseda místopředseda tajemnice

Za Ferdáčkem Kusselem . . .

V Berwynu zemřel 31. července 1980, ve věku 76 let Fred M. Kussel. Byl to uvědomělý Čecho-Američan, který za republiky se svým otcem dekoroval byt na pražském hradě pro prvního presidenta Československé republiky T. G. Masaryka.

V U.S.A vytvořil několik uměleckých děl, mezi nimi znak města Prahy, který je umístěn v československém museu ČSA. Tento znak je majetkem Ericha Krzyvoně a na státní výstavě získal první cenu. Válova restaurace Stará Praha na Čermákově třídě v Ciceru byla dekorována tímto umělcem, který též zhotovil znak českého kardinála Berana a slovanského papeže Jana Pavla II a mnoho dalších prací.

V krajanském životě vystupoval jako zpěvák, herec, režisér a také hlasatel na rozhlase. Velmi se přičinil při sbírání fondu na československý odboj ve druhé světové válce. Po mnoho let byl předsedou klubu Domov. Byl to člověk velmi obětavý a konciliantní. Čest budiž jeho památce.

Fr. Desenský

Vzpomínka na Augustina Drnce

Nedělní Hlasatel 6. července přinesl úmrtí oznámení, že 25. června 1980 v Auroře v Kolorádu zemřel pan Augustin Drnc. Před časem jsem četl pěknou knihu "Náš Čermák". Spoluautorem té knihy je bývalý redaktor "Svornosti" A. Drnc.

Autor tam píše s nadšením o tom, jak chudý český chlapec, Antonín Čermák, se stal starostou města Chicaga. Navíc jako starosta snažil se zbavit město špatné pověsti. Jak připravoval světovou výstavu a zachránil lesy kolem Chicaga. Hlásil se k českému původu. Navštívil Československo a rodné Kladno. Nikdo nevymaže z paměti města Chicaga, že to byl nejlepší starosta, jakého kdy toto město mělo.

Pan Augustin Drnc osobnost Čermákovu zvětšil opravdu s vlasteneckým citem. V celém svém novinářském povolání snažil se svému národu sloužit. Udržoval dobrou pověst českých lidí v Americe. Sám byl zapojen v Chicagu do spolkové činnosti. Byl Sokolem a dbal, aby i jeho krásní chlapci cvičili v Sokole. Byl členem Lyry a zpěvem se přibližoval k srdci krajanů. Dále se zařadil do Československé národní rady americké. Byl členem její odbočky "Dr. Milada Horáková" od jejího založení.

Augustin Drnc zanechal po sobě dobře vykonanou práci. My se dnes skláníme před jeho světlou památkou. Vyslovujeme slova díků zemřelému a pozůstalé rodině upřímnou soustrast.

Přáli bychom si, aby naše mladší generace si vzala příklad z jeho opravdového vlastenectví.

Odbočka "Dr. Milada Horáková"

In Memoriam br. Karlu M. Prchalovi

Krajanská veřejnost ztratila významného člena odchodem br. Karla Prchala, který zemřel 10. července 1980 v Chicagu a byl pochován 12. července do Masarykova mausolea na Českém národním hřbitově.

Karel Prchal přijel z Čech do Spojených států v mladistvém věku. Celý svůj život věnoval od mládí až do své smrti v první řadě Sokolu. To byla jeho první láska. Byl po 33 let starostou Americké obce sokolské a čestným členem A.O.S.

Za druhé světové války zúčastnil se krajanského odboje v Československé národní radě americké, byl pak několik let jejím předsedou, v Českém národním sdružení, a v American Relief for Czechoslovakia. Byl činný v pěveckém spolku Lyra, v ČSA, ve Svobodné obci a patřil k celé řadě dalších organizací a spolků.

Jeho manželce Miladě Prchalové, vynikající náčelnici a vzdělávatelce v Sokole, vyslovujeme svou soustrast.

IN MEMORIAM:

ČERVENEC 1980

K uctění památky zemřelého manžele Martina věnuje p. Antonie Pavlůková, FL \$10.00

DARY NA ČINNOST ČSNRA:

Jarmila I. Hyncik, OH \$20.00
Obl. výbor ČSNRA v Mich.
za prodané knihy věnované manž.
Ant. a Štěp. Čechovými, MI \$29.00
Manž. Jaroslav A. a Věra Sperl, WI \$18.00
Břetislava Anna
Manž. Jelinkovi, CA \$10.00
Mrs. Henry Kovar, KS \$10.00
Mrs. Maria Smrz, NYC \$9.00
Drs. Michael a Marika Sumichrast, MD \$6.00
Marie Šlapanská, CA \$6.00
K narozeninám ses. Vlasty Vrázové, IL
Hermína Ondrušová, IL \$25.00

Č. S. A.

Nejstarší bratrská a sesterská podpůrná jednota
v Americe jest připravená poskytnouti Vám
nejvýhodnější druhy životních pojistek plně
zabezpečujících Vaši ochranu.

Rovněž nabízíme pojistky poskytující pravidelný
starobní důchod jakož i pojistky hypoteční.

Další informace ochotně podají:

CZECHOSLOVAK SOCIETY OF AMERICA

"Pioneer of Fraternal Life Insurance"

CSA PLAZA

Telefony (312) 795-5800 - (312) 242-2224

2701 SOUTH HARLEM AVENUE

BERWYN, IL 60402

VĚSTNÍK

CZECHOSLOVAK NATIONAL COUNCIL
OF AMERICA
2137 So. Lombard Ave. - Room 207
Cicero, Illinois 60650

FIRST CLASS MAIL

ADDRESS CORRECTION REQUESTED

436